

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2010 r.

w sprawie orzekania o konieczności sprawowania przez osobę podlegającą obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny

Na podstawie art. 39a ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb orzekania o konieczności sprawowania przez osobę podlegającą obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny oraz dokumenty wymagane w tych sprawach.

§ 2. 1. Orzekanie o konieczności sprawowania przez osobę podlegającą obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej, zwanej dalej „osobą”, bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny następuje na uzasadniony i udokumentowany wniosek:

1) osoby;

2) członka rodziny wymagającego sprawowania bezpośredniej opieki i spełniającego przesłanki, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „członkiem rodziny”

- złożony do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące członka rodziny.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się:

1) nazwisko i imię (imiona), numer PESEL, adres zamieszkania oraz stopień pokrewieństwa osoby względem członka rodziny;

2) nazwisko i imię (imiona), numer PESEL oraz adres zamieszkania członka rodziny;

3) uzasadnienie konieczności sprawowania przez osobę bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się odpowiednio do okoliczności sprawy:

1) oświadczenie osoby lub członka rodziny o braku innych pełnoletnich członków rodziny, bliższych lub równych stopniem pokrewieństwa, obowiązanych do sprawowania opieki;

2) ostateczne orzeczenie o uznaniu członka rodziny, za całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji, wydane na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 224), ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706.

poz. 291, z późn. zm.²⁾), ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.³⁾), ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.⁴⁾) lub zaliczonego do znacznego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.⁵⁾) – w przypadku złożenia wniosku o uznanie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy i do samodzielnej egzystencji;

- 3) oświadczenie woli członka rodziny wyrażające zgodę na sprawowanie nad nim bezpośredniej opieki przez osobę – w przypadku gdy wnioskodawcą jest osoba;
- 4) oświadczenie woli osoby, wyrażające zgodę na sprawowanie przez nią bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny – w przypadku gdy wnioskodawcą jest członek rodziny.

§ 3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), może wezwać wnioskodawcę do okazania lub dołączenia do wniosku, w terminie siedmiu/7 dni od dnia otrzymania wezwania, innych dokumentów niż wymienione w § 2 ust. 3, potwierdzających informacje zawarte we wniosku, jeżeli w toku postępowania w sprawie o uznanie konieczności sprawowania przez osobę bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny zaistnieją rozbieżności między stanem przedstawionym przez wnioskodawcę we wniosku, a informacjami, w posiadaniu których jest organ. W przypadku nieusunięcia braków w powyższym terminie, wójt (burmistrz, prezydent miasta) pozostawia sprawę bez rozpoznania.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁶⁾

PREZES RADY MINISTRÓW

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656 oraz z 2009 r. Nr 69, poz. 595, Nr 79, poz. 667 i Nr 97, poz. 800.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 559, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308, z 2009 r. Nr 24, poz. 145, Nr 79, poz. 669, Nr 95, poz. 785 i Nr 161, poz. 1278 oraz z 2010 r. Nr 36, poz. 204.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2004 r. Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65, Nr 90, poz. 757 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 66, poz. 402 i 409 i Nr 220, poz. 1410 oraz z 2009 r. Nr 24, poz. 145 i Nr 95, poz. 786.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2008 r. Nr 223, poz. 1463, Nr 227, poz. 1505 i Nr 237, poz. 1652, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 97, poz. 802, Nr 98, poz. 817 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 40, poz. 223.

⁶⁾ Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2006 r. w sprawie orzekania o konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny (Dz. U. Nr 17, poz. 129), które utraciło moc z dniem 12 lutego 2010 r. na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 19 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 22, poz. 120).

UZASADNIENIE

Przedkładany projekt stanowi wykonanie upoważnienia art. 39a ust. 5 *ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.)* w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 16 *ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 22, poz. 120)*.

Projekt określa tryb postępowania organów administracji publicznej szczebla podstawowego (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta), w sprawach orzekania o konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny przez osobę podlegającą obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej.

Przewidziano, zgodnie z dyspozycją ustawodawcy, że wniosek w sprawie uznania konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, przez osobę podlegającą obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej, może zostać złożony zarówno przez osobę podlegającą obowiązkowi tej służby, jak i przez członka rodziny tejże osoby, wymagającego sprawowania opieki.

Wskazanie na potrzebę zamieszczenia w treści wniosku danych osoby, w stosunku do której toczy się postępowanie w sprawie uznania konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, jak i członka rodziny, który ma stanowić podmiot tej opieki (imienia i nazwiska oraz numeru PESEL – § 2 ust. 2 pkt 1 i 2), ma na celu umożliwienie identyfikacji tych osób przez organ orzekający. Warunek uzasadnienia wniosku (§ 2 ust. 2 pkt 3), wynika wprost z brzmienia art. 39a ust. 5 ustawy.

Wymóg wskazania stopnia pokrewieństwa (§ 2 ust. 2 pkt 1) wynika z treści art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy, który to przepis warunkuje orzeczenie konieczności sprawowania opieki przez osobę podlegającą obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej, brakiem innych pełnoletnich członków rodziny, bliższych lub równych stopniem pokrewieństwa podmiotowi wymagającemu sprawowania opieki.

Potrzeba zamieszczenia adresu zamieszkania (§ 2 ust. 2 pkt 1 i 2) jest skutkiem woli ustawodawcy, który określił jako jeden z warunków uznania konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, wymóg wspólnego zamieszkiwania osoby oraz członka rodziny, wymagającego opieki.

Proponuje się także, aby do wniosków w sprawie o uznanie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, były dołączane:

- 1) oświadczenia odpowiednio: osoby podlegającej obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej lub członka rodziny stanowiącego podmiot opieki (§ 2 ust. 3 pkt 1), o braku innych członków rodziny, spełniających przesłanki wymienione w art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy, obowiązanych do sprawowania opieki. Wynika to z przesłanki, iż jednym z obligatoryjnych warunków uznania konieczności sprawowania bezpośredniej opieki przez osobę jest brak innego pełnoletniego członka rodziny o takim samym lub bliższym stopniu pokrewieństwa w stosunku do podmiotu wymagającego opieki i do sprawowania takiej opieki zobowiązanego;
- 2) oświadczenia woli odpowiednio: osoby podlegającej obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej lub członka rodziny stanowiącego podmiot opieki o wyrażeniu zgody na sprawowanie opieki przez osobę nad członkiem rodziny (§ 2 ust. 3 pkt 3), przy czym warunkiem wyrażenia zgody przez członka rodziny na sprawowanie nad nim przez osobę opieki, jest jego pełna zdolność do czynności prawnych. Opiekowanie się inną osobą, ze wszystkimi wynikającymi z tej opieki konsekwencjami, jest sprawą o szczególnie złożonym, a zarazem delikatnym charakterze, nawet w obrębie rodziny o najbliższym stopniu pokrewieństwa. Wynika to przede wszystkim z potrzeby wykonywania, w ramach tej opieki, czynności

należących niejednokrotnie do najgłębszej sfery ludzkiej intymności. Z tego też powodu osoby, mające pozostawać we wzajemnych relacjach wynikających z zakresu sprawowanej, opieki winny się wzajemnie akceptować, a uznawanie konieczności sprawowania opieki nie może być traktowane instrumentalnie, np. wyłącznie w celu uzyskania odroczenia służby wojskowej;

- 3) ostateczne orzeczenie o uznaniu członka rodziny, wymagającego sprawowania bezpośredniej opieki, za całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji (§ 2 ust. 3 pkt 2). Jest to spójne z art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy określającym kategorie osób, w stosunku do których może zostać orzeczona konieczność sprawowania bezpośredniej opieki.

Proponowany tryb postępowania nie wyklucza także zaistnienia potrzeby dołączania przez wnioskodawcę (§ 3), innych dokumentów niż wyszczególnione w § 2, w przypadku stwierdzenia rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi we wniosku, a informacjami jakimi dysponuje organ (mogą to być np. dokumenty potwierdzające datę urodzenia osoby, która nieukończyła 16 roku życia, dokumenty potwierdzające datę urodzenia, miejsce zamieszkania lub stopień pokrewieństwa innych członków rodziny, których wnioskodawca wyklucza z kręgu obowiązanych do sprawowania opieki).

Przepisy projektowanego rozporządzenia mogą znaleźć zastosowanie jedynie w przypadku, o którym mowa w art. 55 ust. 2 ustawy, tj. w sytuacji wprowadzenia obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej i przeszkolenia wojskowego absolwentów szkół wyższych, co może mieć miejsce w razie zagrożenia bezpieczeństwa państwa, jeżeli okaże się to niezbędne do zapewnienia możliwości wykonywania zadań związanych z przeznaczeniem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków prawnych i nie naruszy wewnętrznej spójności systemu prawa.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.)*.

Projektowana regulacja nie podlega przepisom prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie dotyczy osób podlegających obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej oraz członków ich rodzin, wnioskujących w sprawach uznania konieczności sprawowania bezpośredniej opieki lub ubiegających się o opiekę oraz spełniających przesłanki, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3 *ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*, organów samorządu terytorialnego szczebla gminy, orzekających w sprawach uznawania konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny oraz wojewodów wydających w tych sprawach decyzje w drugiej instancji lub w trybie nadzoru.

2. Konsultacje społeczne

Z uwagi na przedmiot regulacji, sprowadzający się wyłącznie do materii formalno-prawnej, nie przewiduje się poddawania projektu konsultacjom społecznym. Projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zgodnie z art. 5 *ustawy*

z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

3. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu oraz sektora finansów publicznych.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wydanie przedmiotowego rozporządzenia, z uwagi na swój zakres przedmiotowy, nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowany akt prawny nie będzie miał wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.